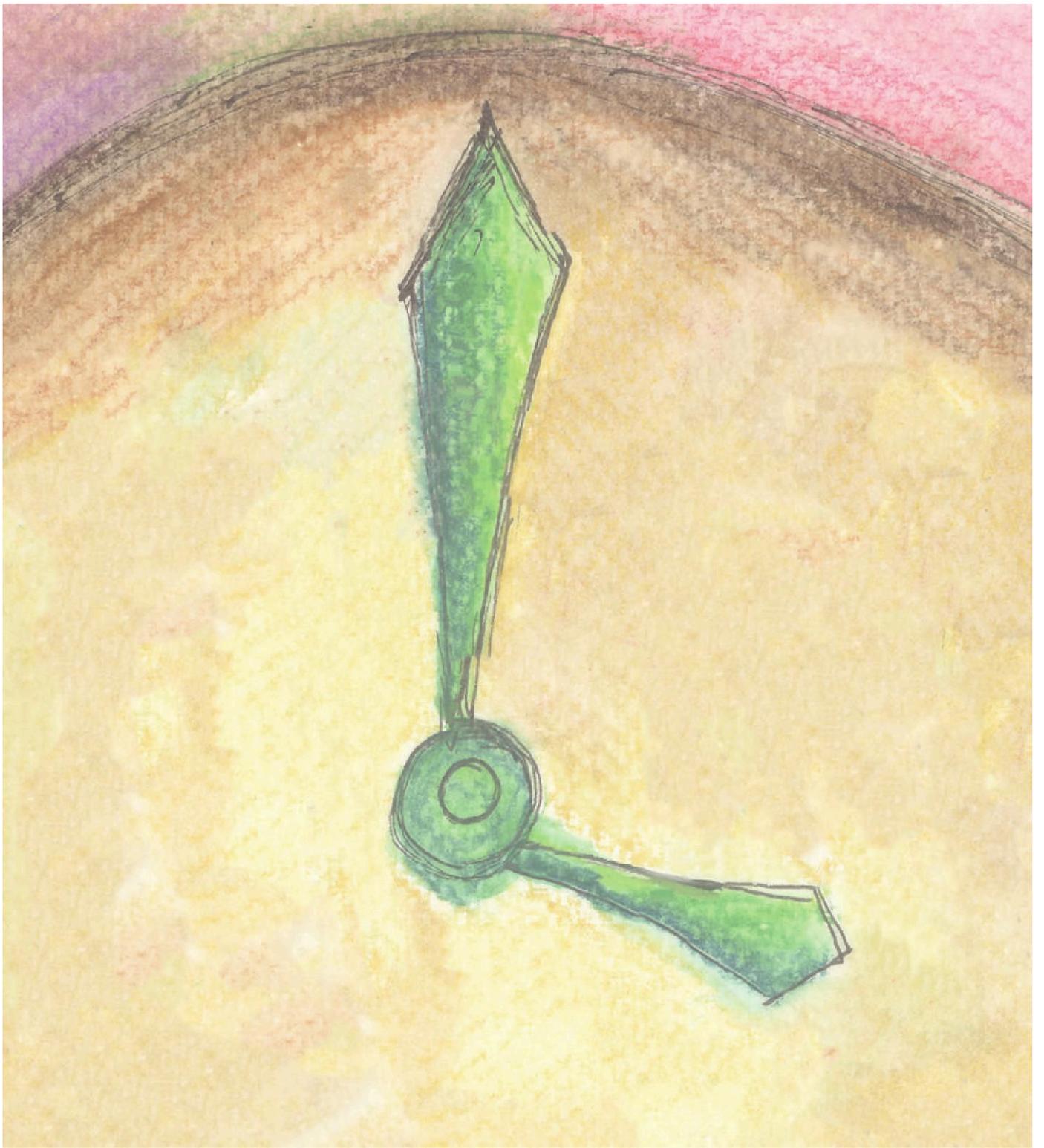

ชุดส่งเสริมการอ่านและการเขียน : หนังสือเล่มเล็กระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓
ผลงานจากการแข่งขันในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติ ครั้งที่ ๖๕ ปีการศึกษา ๒๕๕๘

ไม้ส่าย

ชุดส่งเสริมการอ่านและการเขียน : หนังสือเล่มเล็กระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓

เล่มสวย

นายนิธิ เกิดแก้ว
นางสาวผณิตา บุญยะวันตัง
นางสาวเหมหงส์ คงนุรัตน์
เรื่องและภาพ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ชุดส่งเสริมการอ่านและการเขียน : หนังสือเล่มเล็กระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓

เรื่อง ไม่สาย

คณะที่ปรึกษา

นายอำนาจ วิชยานุวัติ	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางวัฒนาพร ระงับทุกข์	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางสาวรัตนา แสงบัวเผื่อน	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

คณะจัดทำต้นฉบับ

นางสาวพรรณงาม แยมบุญเรือง นางวัฒนา บุญเสนอ นางสาวนภรณ์ ชังบุตรดา
นางสาวขวัญฟ้า นิยมในธรรม นางสาวราตรี ธรรมโชติ นางสาวศิริพร พรรณพัฒนกุล

คณะบรรณาธิการ

นางเสาวภา ศักดา นางสาวราตรี ธรรมโชติ นางสาวประนอม เพ็งพันธ์

ผู้เรียบเรียงและออกแบบรูปเล่ม

กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมวิทยบริการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

ผู้ดำเนินการผลิตและเผยแพร่

กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมวิทยบริการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ผลิตและเผยแพร่ครั้งแรก : พ.ศ. ๒๕๖๓

© ลิขสิทธิ์ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนิยม

‘ไม่สาย’ เป็นเรื่องราวของครอบครัวที่แม่มีจิตใจที่ซอบที่จะช่วยเหลือชุมชน และจะชักชวนลูกชายชื่อวินัย ไปร่วมทำกิจกรรมเสมอ ๆ แต่วินัยมักมีข้ออ้างไม่ไปช่วยทำกิจกรรม วันหนึ่งเกิดเหตุไฟไหม้ที่บ้านของวินัย และคนในชุมชนพากันไปช่วยดับไฟได้ทันเวลา ทำให้เป็นจุดเปลี่ยนให้วินัยได้คิด เปลี่ยนแปลงตัวเอง ทำกิจกรรมช่วยเหลือคนอื่น จนเป็นที่รักใคร่ของชุมชน และเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างสังคมน่าอยู่ ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง โดยเฉพาะภาพเปิดเรื่องสวยงามให้อารมณ์สดชื่นเบิกบานแก่ผู้อ่าน บทบรรยายและบทสนทนาอ่านง่าย ทำให้หนังสือ น่าอ่านและน่าติดตาม

หนังสือเล่มเล็ก เรื่อง ไม่สาย จึงได้รับรางวัลระดับเหรียญทองชนะเลิศ ประเภทนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในการแข่งขันกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน การจัดทำหนังสือเล่มเล็ก ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติ ครั้งที่ ๖๕ ปีการศึกษา ๒๕๕๘

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

ชุดส่งเสริมการอ่านและการเขียน : หนังสือเล่มเล็ก เป็นผลงานของนักเรียนที่ได้รับรางวัลอันดับที่ ๑-๓ จากการแข่งขันกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน การจัดทำหนังสือเล่มเล็ก ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติ ครั้งที่ ๖๕ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ จำนวน ๑๒ เรื่อง แบ่งเป็นระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ จำนวน ๓ เรื่อง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ จำนวน ๖ เรื่อง และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ จำนวน ๓ เรื่อง ชุดหนังสือดังกล่าวมีคุณค่าให้แง่คิดในเรื่อง การปลูกฝังให้เด็กไทย ประพฤติปฏิบัติตนที่สอดคล้องกับค่านิยม ๑๒ ประการ การกลับตัวกลับใจประพฤติดนเป็นคนดีของสังคม การช่วยเหลือกันคนละเล็กคนละน้อยของคนในสังคมทำให้สังคมน่าอยู่ และคุณค่าของภูมิปัญญาไทยที่เผยแพร่สู่อาเซียนให้เป็นที่รู้จัก รวมถึงการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมแฝงในเนื้อเรื่อง เป็นผลงานที่แสดงถึงความสามารถของนักเรียนในการจัดทำหนังสือประเภทบันเทิงคดี ทั้งเรื่องและภาพแต่ละเล่มมีส่วนที่ดีและจุดเด่นแตกต่างกันไป นักเรียนที่เป็นผู้เขียน ผู้วาดภาพ และผู้จัดทำรูปเล่มทุกคนมีโอกาสพัฒนาตนเอง สามารถจะเป็นนักเขียน นักวาดภาพ และนักออกแบบที่ดีได้ ดังนั้น ทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรช่วยกันส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้เพิ่มพูนทั้งในด้านความรู้และทักษะ ให้ปรากฏได้อย่างชัดเจน

ข้อสังเกตของหนังสือเล่มเล็กโดยรวม สรุปได้ดังต่อไปนี้

เนื้อเรื่อง นักเรียนมีความเข้าใจแนวคิดของเรื่อง จึงสามารถวางเค้าโครงเรื่อง จากเรื่องใกล้ตัว ผูกปมปัญหา สร้างเหตุการณ์ และคลี่คลายปัญหาที่เกิดขึ้น สู่แก่นเรื่อง (Theme) ชวนให้ผู้อ่านติดตามเรื่องที่สร้างขึ้น

ภาพประกอบ นักเรียนมีความสามารถออกแบบภาพประกอบเรื่องได้ดี ทั้งลายเส้น สีที่สดใสสวยงามที่เป็นไปตามวัย นำเสนอโดยออกแบบปกหนังสือ ให้สรุปเนื้อเรื่องสอดคล้องกับชื่อเรื่อง ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพหน้าปก สามารถเข้าใจเรื่อง และชวนติดตามอ่าน นับว่ามีพัฒนาการได้อย่างชัดเจน การเขียนบทบรรยายและ การใช้คำพูด การเว้นวรรคตอน และการวางวรรณยุกต์ แม้มีข้อบกพร่องบ้าง แต่ก็เป็นส่วนน้อย ถ้าได้รับการแก้ไขก็จะทำให้หนังสือมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน จึงบรรณาธิการหนังสือเล่มเล็กชุดนี้ เพื่อเป็นสื่อส่งเสริมการอ่านและการเขียนให้โรงเรียนนำไปใช้กับนักเรียนให้เกิดประโยชน์ในการกระตุ้นให้ผู้อ่าน ผู้เขียน และผู้วาดภาพที่อยู่ในวัยเดียวกัน ให้พัฒนาตนเองทั้งด้านการอ่านและการเขียน เป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน รวมถึงการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนต่อไป

ชุดส่งเสริมการอ่านและการเขียน : หนังสือเล่มเล็ก
 ผลงานนักเรียนที่ได้รับรางวัล อันดับที่ ๑-๓
 ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติ ครั้งที่ ๖๕ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ จำนวน ๑๒ เรื่อง
ผลงานนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
หนังสือเล่มเล็กระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖

สุดยอดเด็กไทย
 (เหรียญทองชนะเลิศ)

โอ่งยอดกตัญญู
 (เหรียญทองรองชนะเลิศอันดับที่ ๑)

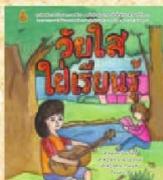

สายน้ำ สายใย แห่งชีวิต
 (เหรียญทองรองชนะเลิศอันดับที่ ๒)

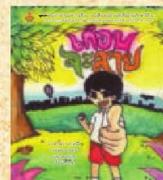
หนังสือเล่มเล็กระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓

สร้างคนดีสู่สังคม
 (เหรียญทองชนะเลิศ)

วัยใสไม่เรียนรู้
 (เหรียญทองรองชนะเลิศอันดับที่ ๑)

เกือบจะสาย
 (เหรียญเงินรองชนะเลิศอันดับที่ ๒)

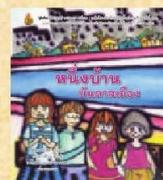
ผลงานนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
หนังสือเล่มเล็กระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓

ไม่สาย
 (เหรียญทองชนะเลิศ)

กล้าที่จะทำ
 (เหรียญทองรองชนะเลิศอันดับที่ ๑)

หนึ่งบ้าน บันดาลเมือง
 (เหรียญทองรองชนะเลิศอันดับที่ ๒)

หนังสือเล่มเล็กระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

ข้าวหอมของทงมี
 (เหรียญทองชนะเลิศ)

ไซในดิน
 (เหรียญทองรองชนะเลิศอันดับที่ ๑)

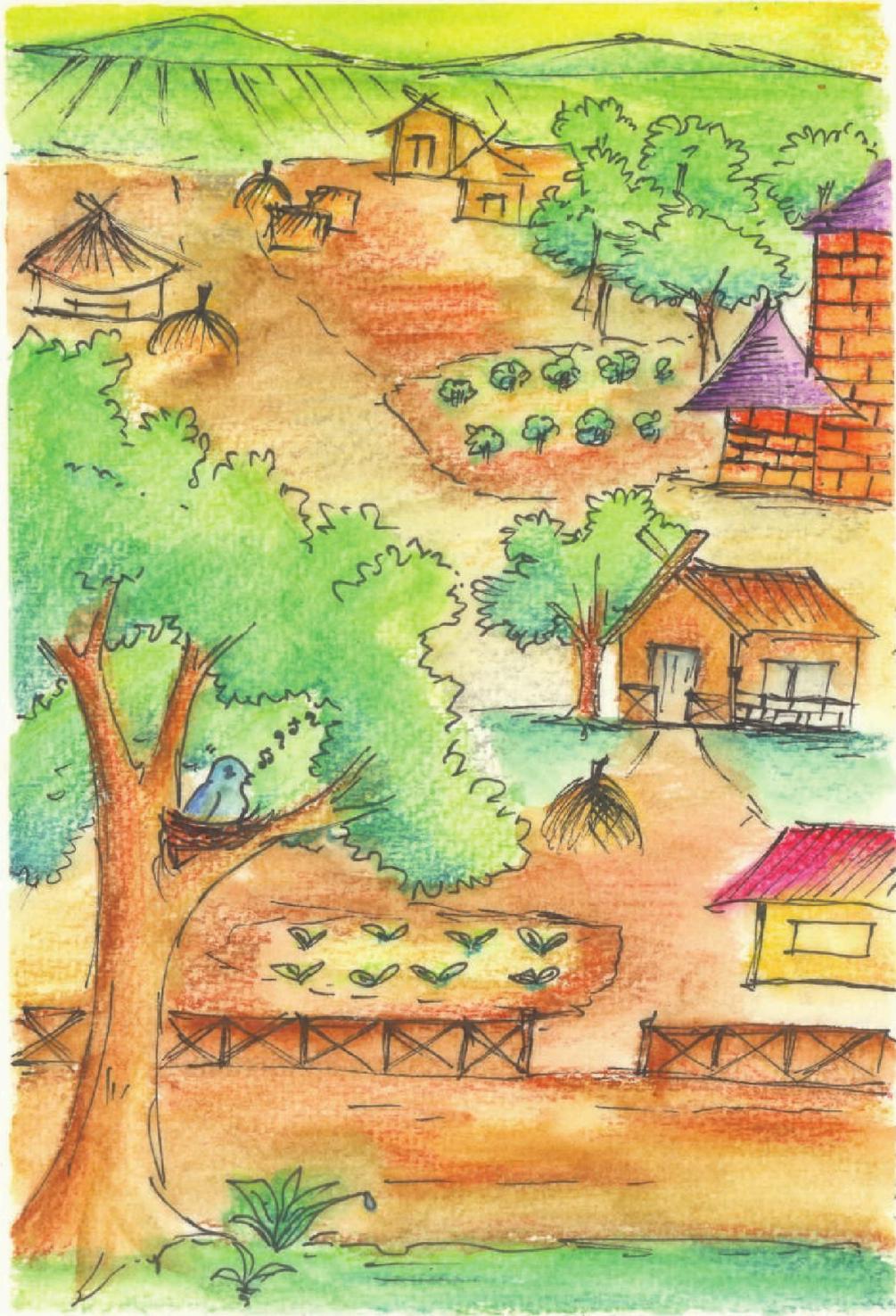
แตกต่างเหมือนกัน
 (เหรียญเงินรองชนะเลิศอันดับที่ ๒)

คำนำ

หนังสือ เรื่อง ไม่สาย เล่มนี้ ผู้จัดทำเห็นความสำคัญของสังคมที่ประสบกับปัญหามากมาย แม้ปัญหาภายนอกจะรุนแรงแค่ไหนก็ไม่อาจเทียบเท่าปัญหาภายในประเทศชาติ ทั้งความไม่สามัคคีกันของคนในชาติ ความอิจฉาริษยา รวมถึงความมีน้ำใจ ซึ่งฝังลึกอยู่ในจิตใจของคนไทยมาช้านาน แต่กลับค่อย ๆ เหือดหายไปจากเราทุกคน

ผู้จัดทำมีความต้องการให้คนไทยกลับมารักกัน และช่วยเหลือกันเหมือนในอดีต จึงได้นำเสนอเรื่องราวของวินัย เด็กชายผู้เลี้ยงน้ำใจในชุมชนแห่งหนึ่ง เมื่อวันหนึ่งเกิดเหตุการณ์ที่เขาเกินจะรับไหว จะมีใครหยิบยื่นน้ำใจให้กับเขาหรือไม่ แล้วเขาจะรู้ว่า ‘โลกของเราชุ่มชื้นด้วยน้ำใจที่หล่อเลี้ยงทุก ๆ สิ่ง และยังไม่สายเกินไปที่จะเปลี่ยนตัวเองเพื่อสังคมที่น่าอยู่’

นายนิธิ เกิดแก้ว
นางสาวณิศา บุญยะวันตั้ง
นางสาวเหมหงส์ คงนุรัตน์

แสงอาทิตย์ในยามเช้าเป็นสัญญาณของวันใหม่ นกน้อยส่งเสียง
ราวกับเสียงเพลง หยดน้ำค้างต้องแสงราวกับอัญมณีที่ส่องประกายดูล้ำค่า
เวลานี้ผู้คนในชุมชนต่างตื่นจากห้วงนิทรา มีแต่วินัยเด็กชายในบ้านไม้
หลังเล็กที่ยังไม่ยอมลุกจากเตียง

“วินัย ตื่นได้แล้วลูก” เสียงของแม่ดังขึ้นจากในครัว
“แม่จะรีบปลูกไปไหน วันนี้วันหยุดนะ” วินัยพูดพร้อมเดินออกมาจากห้องนอน
“รีบทานข้าวแล้วไปอาบน้ำสิจ๊ะ วันนี้ เราจะไปช่วยลุงบุญปลูกผักในสวน
ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงกัน คนในชุมชนจะได้มีผักสดปราศจากสารพิษกินกัน”
แม่บอกวินัยพร้อมยิ้มให้
“โห้! น่าเบื่อจะตาย ผมไม่ไปหรอก” วินัยพูดก่อนจะเดินออกจากห้องครัว

“ทำไมต้องไปช่วยด้วย เหนื่อยก็เหนื่อย ร้อนก็ร้อน” วินัยพิมพ์กำกับตัวเองขณะเดินออกมา

“วินัย ทำไมพูดแบบนี้ เราอยู่ชุมชนเดียวกันก็ต้องช่วยเหลือกันสิ” แม่เดินตามบอกลูกชาย

“ถ้าลุงบุญจะปลุกผักก็ให้เขาปลุกเองสิครับ ไม่เห็นจะเกี่ยวกับเราเลย” วินัยพูดด้วยใบหน้าบึ้งตึง

“คนเราอยู่ตัวคนเดียวไม่ได้หรอกนะลูก ถ้าลูกไม่ไป แม่ไปคนเดียวก็ได้” แม่พูดทิ้งท้ายอย่างเหนื่อย ๆ

“เดี่ยวผมออกไปเล่นเกมนะแม่ สนุกกว่าตั้งเยอะ” เขาพูดก่อนจะเดินออกจากบ้านไป

“วินัย วันนี้ไม่ไปช่วยลุงบุญปลูกผักหรือ” น้าออนที่เดินสวนมาถาม
“ไม่หรอก ร้อนจะตาย น้าจะไปช่วยก็ไปคนเดียวเถอะ” วินัยตอบ
“อีกแล้วหรือ ทำไมเด็กคนนี้ไม่เคยมีน้ำใจต่อคนอื่นเลย” ออนพูดกับตัวเอง
เมื่อเดินผ่านมาแล้ว
เมื่อถึงร้านเกม วินัยก็กล่าวทักทายเพื่อนสนิท
“ว่าไง จ๊อก”
“โอ้โฮ! ทำไมวันนี้มาเร็วจัง” จ๊อกกล่าวเมื่อเห็นเพื่อนมาช้ากว่าปกติ
“วันนี้ แม่ปลูกเร็ว เพื่อไปช่วยลุงบุญปลูกผัก เหนื่อยจะตาย เสียเวลาด้วย”
วินัยพูดก่อนจะเปิดคอมพิวเตอร์

“กลับมาแล้วครับแม่” วินัยพูดพร้อมเปิดประตูเข้ามา

“มาทานข้าวสิลูก ลุงบุญทำแกงจืดฝากมาให้ลูกด้วยนะ” แม่บอกด้วยใบหน้าสดใส

“ไปลูกผักไม่เหนียวหรือครับ” วินัยเดินมานั่งที่โต๊ะอาหารถามขึ้น

“ไม่หรอก เมื่อเห็นทุกคนมีน้ำใจช่วยเหลือกัน แม่ก็มีความสุข พรุ่งนี้จะมีการทำความสะอาดวัดในชุมชน ลูกจะไปด้วยกันไหม” แม่ถามขึ้น

“โห! ไกลไปหรือเปล่าครับ ผมไม่ไปหรอก” วินัยพูดก่อนจะเดินเข้าห้องไป

เสียงของแม่ปลุกวินัยในเช้าวันใหม่ “สายแล้วนะลูก รีบลงมาทานข้าวได้แล้ว
แม่ไปก่อนนะจ๊ะ” “ครับแม่” เสียงเด็กชายตอบอย่างจ้วเจีย

หลังจากตื่นนอนและทานข้าวที่แม่เตรียมไว้ให้บนโต๊ะแล้ว เขาก็นั่งอย่างเบือ ๆ
ในห้องครัว

“ออกไปเล่นเกมดีกว่า แม่คงจะกลับตอนเย็นแน่ ๆ” เมื่อใกล้ถึงร้านเกมที่อยู่ห่าง
จากบ้านไม่มากนัก ทันใดนั้น เสียงหนึ่งก็ดังขึ้น ตุ่ม! ดังจนวินัยต้องเอามือปิดหู
ทั้งสองข้าง ก่อนที่จะมีเสียงหนึ่งตะโกนขึ้นมาว่า “หม้อแปลงระเบิด”

เสียงดังเมื่อครู่เกิดจากหม้อแปลงที่อยู่หน้าบ้านของวินัยระเบิด ทำให้ภาพข้างหน้าเด็กชายตอนนี้คือ ไฟที่กำลังไหม้ลูกไม้บ้านของเขาซึ่งอยู่ไกลออกไป

“ช่วยด้วย! ไฟไหม้” วินัยรีบวิ่งไปที่บ้านพร้อมกับร้องขอความช่วยเหลือ เมื่อมาถึง เขาพบลุงบุญ น้าออน และคนในชุมชนอีกหลายคน กำลังช่วยกันสาดน้ำ เพื่อดับกองเพลิงจนเริ่มดับลง

วินัยเดินเข้าไปหาลุงบุญที่กำลังนั่งพักอยู่

“ลุงบุญมาช่วยทำไมหรือครับ ทั้งที่มันอันตรายขนาดนี้” เด็กชายถามขึ้น

“ลุงมาช่วยเพราะว่าครอบครัวของเธอกำลังเดือดร้อน เราอยู่ชุมชนเดียวกัน ถ้าไม่ช่วยกัน พวกเราทุกคนจะอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุขได้อย่างไร” ลุงตอบพร้อมยิ้มให้กับวินัยที่น้ำตาเริ่มไหลอาบแก้ม

“ผมขอโทษนะครับ ที่ไม่เคยช่วยเหลืออะไรเลย” วินัยกล่าวพร้อมกับปาดน้ำตา

“ไม่เป็นไรหรอก ทุกคนมีโอกาสจะเริ่มต้นใหม่เพื่อเป็นคนที่ดีขึ้นได้เสมอ”
น้ำอ่อนพูดพร้อมกับลูบหัวเด็กชายเบา ๆ

หลังจากวันนั้น วินัยก็เปลี่ยนแปลงตัวเอง จากคนที่ไม่เคยช่วยเหลือคนอื่นและคิดถึงแต่ตัวเอง เป็นผู้ที่มีน้ำใจ มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น ทำให้เขาเป็นที่รักของคนในชุมชน เพราะตอนนี้ เขาได้รู้แล้วว่า ความสุขจากการให้นั้นยิ่งใหญ่กว่าการได้รับเสมอ และบนโลกใบนี้ก็ไม่มีความสามารถอยู่คนเดียวได้ เหมือนคำสอนของแม่ของเรา เพราะโลกที่ปราศจากน้ำใจก็ไม่อาจเป็นโลกที่น่าอยู่ได้

สังคมของเราเปรียบเสมือนบ้านหลังใหญ่ที่มีสมาชิกอยู่ด้วยกันมากมาย
ในวันที่บ้านเราประสบกับปัญหามากมาย และเราไม่สามารถจะก้าวผ่านปัญหา
เหล่านั้นไปได้ ถ้าหากคนในบ้านยังคงทะเลาะกัน และไม่ยอมช่วยเหลือกัน
ไม่นานบ้านหลังนี้ก็คงต้องพังทลายลง

ถึงเวลาแล้วที่เราต้องช่วยกัน ซ่อมแซมบ้านให้แข็งแรงเหมือนเดิม พร้อมกับ
ทำให้สมาชิกทุกคนมีความสุขร่วมกัน เพราะเป็นหน้าที่ของทุกคนในบ้านที่จะ
ทำให้บ้านหลังใหญ่หลังนี้เป็นบ้านที่น่าอยู่ และเป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน
ที่จะทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่น่าอยู่สืบเนื่องต่อไป ตลอดกาล

ชุดส่งเสริมการอ่านและการเขียน : หนังสือเล่มเล็ก
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓

เรื่อง ไม่สาย

เรื่องและภาพ

นายนิธิ เกิดแก้ว

นางสาวผณิตา บุญยะวันตั้ง

นางสาวเหมหงส์ คงนุรัตน์

โรงเรียนพัทลุง

อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒

(นครศรีธรรมราช พัทลุง)

โลกของเราอยู่ได้ถึง...
ทุกวันนี้ด้วยหัวใจที่
หล่อเลี้ยง